

ויקרא א:א
ויקרא אל משה
וידבר ה' אליו
מאהל מועד

לאמר :

במדבר פרק א פסוק א
וידבר יקוק אל משה
במדבר סיני באהל מועד
באחד לחדש השני
בשנה השנית לצאתם מארץ מצרים
לאמר :

The books Vayikra and Bamidbar are literarily dependent on the book Shemot, by which I mean that each of them assumes that its readers are already aware of who an otherwise unidentified Mosheh is. The relationship between Vayikra and Bamidbar is less obvious, however, and from a purely narrative perspective, one can essentially go straight from Shemot to Bamidbar without missing anything but the deaths of Nadav and Avihu (which are recapitulated in Bamidbar 3 anyway).

The opening formulae of Vayikra and Bamidbar, however, are parallel enough to demand comparison and at least raise the question of progression. Both begin by setting the scene for a Divine speech with Mosheh. However:

- a) In Vayikra 1:1 Hashem calls to Mosheh before speaking with him; in Bamidbar 1:1 Hashem begins speaking to him straightaway, and
- b) In Vayikra 1:1 Hashem speaks to Mosheh *from* the Tent of Meeting; in Bamidbar 1:1 Hashem speaks to Mosheh *in* the Tent of Meeting¹.

Each of these verses needs to be understood in the context of Shemot 40:35, which states that Mosheh was unable to enter the Tent of Meeting, and Bamidbar 7:89, which states that when Mosheh came to the Tent of Meeting he would hear the Divine Voice speaking to him from between the cherubs atop the Ark². My learning this week, however, focused on one reading found in Midrash Rabbah of Bamidbar 1:1 (appended but not translated). This reading asserts that whereas Hashem had previously spoken to Mosheh in Egypt, Midian, and the Sinai Wilderness generally, now “*yafeh hu hatzeniut*”, which we might best translate literally as “Concealment is best”, or more provocatively as “Modesty is beautiful”. This principle is rooted in Mikhah 6:5, “*vehatzneia lekhet im Elokekha*”.

Why is *tzeniut* best or beautiful, however, and if it is better for G-d to speak to humans in private, why did He give the Torah so publicly at Sinai?

The commentary Maharzu (R. Zev Wolf Einhorn) argues that the reference is to Bamidbar Rabbah 12:4, which offers a series of *meshalim*/parables as explanations of Shir HaShirim 3:9-10: “King Shlomoh made himself an *apiryon*/palanquin”, with *apiryon* understood as a metaphor for either the *mishkan* or else the Ark.

The third parable relates to the *ayin hora*, which is not my interest at this point (although the phrase *yafeh hu hatzeniut* appears in exactly this context in Tanchuma KiTisa 31, so there is a good case for its relevance here).

---

¹ Also, but not relevant to this discussion:

In Vayikra 1:1, no location is given for the Tent of Meeting; in Bamidbar 1:1, the Tent of Meeting is located in the Sinai Wilderness.

In Vayikra 1:1 no date is given; in Bamidbar 1:1, the date is given and explicitly related to the Exodus.

² See also Vayikra 9:23, Bamidbar 11:16, Bamidbar 12:4-5, and Devarim 31:14.

The second³ suggests that it is the honor of Torah that is preserved through *tzeniut*; the analogy is to a beloved royal daughter whom the king decides not to address in public once she reaches puberty; rather, he builds her a *papilyon*/private pavilion, namely the *mishkan*⁴. The first⁵ compares the Torah to a beautiful royal daughter; the king decides to make her *parvim* on the grounds that “it is better for her beauty to be displayed via the *parvim*”. This may suggest a more nuanced notion of *tzeniut* – note that her beauty is still displayed – but I can’t confidently translate *parvim*, or understand when the *aron* was opened to display the *luchot*.

Rabbi Einhorn does not identify which *mashal* he thinks explains our midrash on Bamidbar 1:1. I’m not sure that any of them does, as all three *meshalim* explain why the *mishkan* was built or the ark constructed, whereas our midrash seems rather to be explaining why Hashem chose to speak with Mosheh inside the *mishkan* once it was built; had the *mishkan* not been built, He would presumably have seen no issue with continuing to speak with Mosheh in open places. The *tzeniut* here is the better of two choices, but not an objective necessity.

Furthermore, in the second analogy the *mishkan* is built to honor the Jewish people, who reach national puberty when they accept the Torah, and in the first analogy the Ark is built to honor the Torah. Our midrash, however, offers Tehillim 45:14 “All the glory of a king’s daughter is within” as a parallel, and identifies Mosheh as the “king’s daughter”⁶. This indicates that the *tzeniut* here is for the honor of Mosheh.

---

³למלך ב"ו שהיה לו בת, והיה אוהבה יותר מדאי.
כ"ז שבתו קטנה, היה מדבר עמה בפרהסיא.
ראה אותה בחצר, היה מדבר עמה.
כיון שהגדילה ובאת לידי סימנים, אמר המלך: אין זו כבודה של בתי שאהיה מדבר עמה בפרהסיא,
אלא עשו לה פאפליון; לכשאני מבקש לדבר עם בתי, אהיה מדבר עמה מן הפאפליון ולפנים.
כך כשראה הקדוש ברוך הוא את ישראל במצרים, היו נערים,
שנא' (הושע יא) "כי נער ישראל ואוהבהו וממצרים קראתי לבני";
ראה אותם על הים, היה מדבר עמם,
שנאמר (שמות יד) "ויאמר ה' אל משה מה תצעק אלי";
ראה אותם בסיני, היה מדבר עמם,
שנאמר (דברים ה) "פנים בפנים דבר ה' עמכם";
וכיון שקבלו את התורה ונעשו לו אומה שלימה, אמרו (שמות כד) "כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע",
אמר הקדוש ברוך הוא: אין שבחן של בני שאהיה מדבר עמהם בפרהסיא,
אלא עשו לי משכן, וכשאני צריך לדבר עמהן, אהיה מדבר עמהם מן המשכן.
הה"ד (במדבר ז) "ובבא משה אל אהל מועד לדבר אתו וגו'".

⁴ I have some trouble with the role of the king in this analogy – why does it diminish a daughter if her royal father, as opposed to someone else, speaks to her in public? But I don’t know the social context well enough to tell whether my difficulty with this is historically justified. Note that the daughter in this analogy is not described as beautiful.

⁵למלך שהיה לו בת נאה משובחת וחסודה.
אמר המלך: עשו לה פרוים! מוטב שתראה נזיה של בתי מן פרוים;
כך התורה נאה ומשובחת וחסודה.

אמר הקדוש ברוך הוא: עשו לה ארון, שיראה נזיה של תורה מן הארון.

⁶ I hope to address the mechanism by which this identification takes place in the future.

This suggests that *tzeniut* here does not refer to modesty, in the sense of hiding something that ought not be displayed, but rather to intimacy, in the sense that excluding everyone but X from a particular event demonstrates the closeness of the relationship with X. By the same token, as the Rabbis note in their discussion of Bil'am, it is more intimate to invite someone to one's house to speak than it is to find them on the street. In other words, Hashem has no objection to speaking with Mosheh in public, but when He was presented so to speak with a house, He chose to honor Mosheh with an invitation so as to show everyone else the closeness of their relationship.

However, the end of the midrash here has G-d saying explicitly that "It is in keeping with My honor that I speak from within". It is possible that Tehillim 45:14 is cited only to buttress the value of *tzeniut*, and not to claim that the *tzeniut* here was for the sake of Mosheh.

The issue of whether *tzeniut* is better understood as a mode of modesty, or rather as a mode of intimacy, and what practical differences emerge from that distinction, is one that I think deserves to be thought through substantively and pedagogically in a variety of contexts.

Shabbat shalom!

Aryeh Klapper

במדבר רבה א:ג

ד"א

"וידבר ה' אל משה במדבר סיני" -

עד שלא עמד אהל מועד

דבר עמו בסנה

שנאמר (שמות ג) "ויקרא אליו ה' א-להים מתוך הסנה"

ואח"כ (שם/שמות/ יב) "ויאמר ה' אל משה ואל אהרן בארץ מצרים לאמר"

ודיבר עמו במדין

שנאמר (שם/שמות/ ד) "ויאמר ה' אל משה במדין"

ודיבר עמו בסיני

שנא "וידבר ה' אל משה במדבר סיני לאמר"

וכיון שעמד אהל מועד

אמר יפה הוא הצניעות

שנא' (מיכה ו) "והצנע לכת עם א-להיך"

הרי הוא מדבר עמו באהל מועד

וכן דוד אמר (תהלים מה):

"כל כבודה בת מלך פנימה ממשבצות זהב לבושה" -

"בת מלך" -

זה משה

שנא' (ישעיה יט) "וסכרתי את מצרים ביד אדונים קשים . . ."

אלו הן המכות שבא על מצרים

". . . ומלך עז ימשל בם" -

זה משה

שהיה מלכה של תורה שנקראת עז

שנא' (תהלים כט) "ה' עוז לעמו יתן".

לפיכך "כל כבודה בת מלך פנימה".

". . . ממשבצות זהב לבושה" -

זה אהרן

שנאמר (שמות כח) "ועשית משבצות זהב".

מיכן אמרו:

אשה שהיא מצנעת עצמה, אפ"ל היא ישראלית, ראויה היא שתנשא לכהן ותעמיד כהנים גדולים,

שנא' "ממשבצות זהב לבושה".

אמר הקדוש ברוך הוא: כך הוא כבודי, שאהא מדבר מלפנים,

שנאמר (במדבר ז) "ובבא משה אל אהל מועד".